

СКОРОТЕЧА.

(*Courier.*)

Число 9.

Неделя 31 Іануара 1843.

Год. II.

ПРЕВАРА.

Лепо вече у тишине
Нѣдру твою задремало,
А у мене санка нема,
Нити санка, ни покоя
Чекваюћи да ми Милка
У пооде сладке дође. —

Чудно ти е у потан
Надати се меной Милки,
А нема ти покрай себе
Ни овога, ни онога,
Што бы сердце заварало,
Да е' не вида у чеканю!

Докъ месеца младогъ трая,
И вечернѣ сѣйне звезде,
Дотле су се очи мое
Съ њима мало забавляле,
Уздисан изъ прсию
Бѣ њима често узлетали; —

А кадъ найпре младый месецъ,
И вечерня после звезда
Съ моятъ окомъ опрости ее;
И остадо у самоѣн
Безъ забаве осеѣаине,
На забаву чеканю. —

Мысли ми се таласаю,
Ал' све око мене Милке
Ел' већ пошла, — како иде, —
Коіомъ стазомъ, конемъ путемъ;
А текъ сумня препречи се:
Можда не ће Милка доћи! —

Ахъ зашт' тако да помислимъ!
Та Милка е рекла доћи,
Да загрли и полюби,
Загрлимъ ю |и полюбимъ:
У Милке е тврда вѣра; —
Па зашт' тако да помислимъ?

Где јоштъ мое Милке нема!
Опетъ сумня душу мори, —
Може л' сердце у любви
Да не слути свакояко,
Выше на зло, нег' на добро! —
Неће — неће Милка доћи! —

Нешто чуемъ изъ далека
Шта ће бити, шта ли неће?
Лкавь ми е учинила,
Да далеко чуемъ, видимъ;
Срдце учи распознаи:
То су Милке корачан! —

Ко безсиртний кадъ се Анѣо
Сиртномъ коме показуе,
Тако мени изненада
Засѣнуше у драгости
Четырѣ сунца, — ил' месеца:
Дође моя Лена Милка!

На лицу іой блистаю се
Ко сунчанн, сѣйни зраци, —
Я не видимъ таме ноѣне
Цела моя околнна,
А ова е: Бдна Милка
Ко свѣтило райско сѣ. —

Очи іой се у погледе
Найѣжвие преливаю;

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

А пурпурнымъ на устнама
 Чась любви сладке речи,
 Чась у миломъ удовольству
 Осмен се лепршаю. —

Я ю тнѣо запиткуемъ:

„Лепя Милко любишь ли ме?“ —

„Я те любимъ“ одговара; —

„Лепя Милко! Еси л' моя!“

„Есамъ“ вели „само твою.“ —

А я гинемъ одъ малина!

Ал' се сердце у лепотной
 Милки за садъ преварило:
 Нит' ме хтеде загрлити,
 Нит' се даде загрлити;
 Нит' ме хтеде полюбити,
 Нит' се даде полюбити!

Ненадъ.

ПУТОВАНЬ

У Цариградъ и Сирію по Карлу
 Тратнеру списано.

(продуженіе)

Знаюћи да Турцы петкомъ свечано
 Бога славе, зажелимъ видити монастырѣ
 Дервиша, у кои в свакомъ Европейцу
 ући слободно; но найпре чизме иль па-
 пуче шта имао буде свући мора. — До
 едно 20 Дервиша было в; изъ меѣу кои
 едногъ смо као старешину почествовати
 примѣтили. — Кадъ су прву молитву
 свришли; вданъ за другимъ околишили
 су по шестоугольной цаміи; по томъ се
 сакріе старешина у вданъ угаль мошее.
 Незграпна свирка, бубанъ, и фрула за-
 зун съ кора; и садъ се почне игра. Дер-
 виши разрогаче руке на подобіе ветре-
 няче, окретали се у около, докъ ни су
 унутрашность цркве обили. За тымъ
 су молитве читали, и опетъ све већимъ
 дѣйствиємъ играли. За едно полъ сата
 сматро самъ ово невиѣено чудо; изи-
 ѣемо дивећи се нечуженномъ Богомоле-
 нія начину. Дервишъ за време играня
 догле се трза и окрефе, докъ свестъ не-

замути и обнезани се, и што кои гла-
 вомъ о каменный сподъ већма треснути мо-
 же то в већа дика; и тако у найнижемъ
 степену природе стоеій Дервишъ, текъ
 онда слави Бога, кадъ у овакой тупоїи
 чувства, трзанѣмъ и тресканѣмъ тѣла,
 животь скончати може.

Есенъ в за време бавленя нашегъ у
 Цариграду одвећ топла была; у сре-
 дини Ноемврія смо у летнымъ хальинама
 ходили. — У вданъ одъ овы дана одя-
 шимъ у тако назване „сладке воде.“
 Ово в една долина, кудъ се становници
 Цариградски извозе. Лише в съ вели-
 чественны дрва, коя се у овой долини
 налазе, већ опало. Само в трава іошть
 помало зеленила се. Султанъ у пролеће
 съ цѣлымъ дружтвомъ харема, за мѣ-
 сець дана, у овой дольи сладке воде ве-
 сели се. Конья му по слободной овой поля-
 ни пасу, ков в цару наймилиа забава. За
 време бавленя Султановогъ овде, никомъ
 къ поляни приблизити се дозвољно нѣ.
 У средъ поляне стои Султанова увесели-
 телна палата. У повратку преѣмо преко
 едногъ великогъ брда, крозь гроблѣ Изра-
 литско у ледину, названу „Ок-мейданъ“, у
 коіой в ледини отаць садашнѣгъ Султа-
 на бацанѣмъ стрѣла забавляо се: На
 свакой точки, гдѣ в изъ Цареве руке
 бачена стрѣла забола се, подигнутъ в
 мермерный столпъ.

Сутра данъ съ два возара извеземо
 се на чамцу у Боспоръ. Умѣрено топаль
 всенній данъ пріятанъ намъ в быо. Цилеи
 европейскомъ брегу, пропловимо изъ
 подъ „Беникташъ“, палате. На брегу
 стоећи стражари яве намъ, да имъ се
 приблизити нѣ слободно. Доцніе при-
 спѣмо у дворъ „Череганъ“ кои в Мех-
 медъ Султанъ, у последнымъ живота
 годинама саздо, и кои намъ ебогъ свое
 дивне красоте подуго предметомъ вни-
 манія быо. Зданіе в ово, као што веле
 до тры міліона стало; и штета што в одъ

дрвета направљено; иначе би ма каквомъ граду за попошь служити могло. Овде смо видели вѣштимъ художествомъ из-пословане капије, које су изъ Енглежке овамо донешене. — Далѣ смо се забављали сматрањемъ турски села, која су по брегу Боспора често нанизана. Овде смо по полянама видели усамљене дворове законны жена Султановы. У ладу тамны кипресса смотрили смо „Градь Европеевскій“ кои ебогъ многи у повѣстницы знатны; случаева, вниманія заслуже. — Овде вь второй Мехмедъ, преселио свое ратне чопоре, да море византійско съ тимъ яче обколи. — Овде вь на мосту преко тракическаго Боспора превео Дарій Персїанецъ, кадѣ вь противъ Скита пошо. — Овде су христїани препловили, кадѣ су подъ хоругвомъ светогъ крста у Азію пошли, да гробъ христа Спасителя одузму. — Далѣ приспѣмо у „Терапію“ гдѣ Енглежки, и Прайски посланицы пребываю. — У овомъ су маломъ сеоцу у новія времена о таковомъ стварма совѣтованя држана и заключенія донешена, која су на срећу востока понайвише дѣйствовала. — По краткомъ плывеню приспѣмо у Буюкдеръ, гдѣ привременный Аустрїйскій посланикъ лети пребыва. Овде на позивъ нѣкогъ Немца, кои насъ вь наручакъ позво, извеземо се. Юргенъ смо часе на прегледъ романтическа долъ Буюкдерске обратили. У найвећой фантазіи погружени, сѣли смо у ладъ стогодишнѣгъ платана, кои изъ единого корена еданабсть высоки дебла у облакъ подиже, и превеликій просторъ ладомъ заузима. Овде вь нѣгда Боуилонъ Годефридъ, войвода, за славу вѣре и закона ратујући одмарао се. Овде су нѣгда юнацы крестоносне войске, за вѣру христїанску крвь проливали.

Међу знаменитостма Цариграда принадлеже и бунари, кои се у Цери и Галати, такомъ вѣштиномъ изпословани налазе, да се прави художества ремецы

назвати могу, и я извѣстно потврдити могу; да насъ вь востокъ у томъ превосходію. Далѣ и множина прїятны топица похвалу заслуже; Султани и Паше, кои име свое прославити желе, топице зидаю, у којима се простъ народъ и войници безплатежно купаю. Изъ међу найзнаменитїи топица вь у сосѣдству храма Софіе „Тшаилъ-оглу“ названа. Потомъ вь Русска топица знаменита; у којой вь само мужкимъ купати се дозвољено. Турчинъ се често а неизоставно четврткомъ као предъ благданъ петакъ купа. Свзкій Турчинъ, чьтврткомъ браду подстриже и очешля; ерѣ вь истый данъ закономъ опредѣленъ харемъ посѣтити.

Садъ насъ прїятно време остави; провогъ дана Декемвриа зима почне, и падне снегъ. Будући да у Цариграду рѣдка вь соба, у којой пѣнке има, зато смо се доста назлопатили. За вратко време ова се незгода промѣне. — Напиера съ Мехмедъ Алиомъ учинѣнъ уговоръ посланицы четьрѣ велике силе не признаду. Новово строгимъ налогомъ опредѣлили се, Егїптіанце изъ Сирїе натрагъ повући се приморати. Тако 8 Декемвриа одъ посланика нашегъ упутствіе добыемо, да се у Сирїю, у станъ турскій преселимо. Брзо скупимо наше ствари, оправимо се, сребро са турскимъ дукатима промѣнемо; нужна пуномоћна писма предаду намъ се, и истый данъ на „Кресецъ“ паровозу кренемо се на дальный путь.

(конецъ путованя у Цариградъ)

ИСТИНИТЫЙ ДОГАЂАЙ.

у деветнайстомъ столѣтію

Али јошть ни вь сва нѣгова надежда пропала: еданъ угѣшителный гласъ за душу нѣгову садъ га изъ дубокогъ сна пробуди. Онъ се на еданпуть прене и ахъ! на нѣгову найвећу радость чув онъ

као изъ неке дубльне свирку матроза. Садъ еданъ — другій — напоследку и трећій топъ чуе се. Никадъ у животу нѣговомъ ни в онъ такове радости, такове пріятности доживіо. Певаюћи одъ радости, легіо в онъ на вратъ на носъ доле съ брега, да бы се што пре краю приближити могао: одъ едногъ магнове- нія зависіо в животъ или смръть. Онъ и- стина іошгъ своимъ счима галію угле- дати ни в могао; али гласу тонова слѣ- дуюћи дође онъ као безъ душе на едан- путъ већъ и до края брега. Али ахъ!... галіе већъ в нестало. Онъ погледъ свой на дальній просторъ баци и издалека іошгъ в платна одъ галіе угледати мо- гао: да! то в заиста галія была, нѣгова единита спасенія звезда; единита свеца, коя бы га изъ ове пустинѣ избавила, и са човечествомъ саединила. Но свеца се садъ раскинула, звезда се помрачила, галлія в на веки одпловила и садъ као одъ грома пораженъ простре се онъ на землю, дуго времена изванъ себе као мртавъ лежећи. — Кадъ опетъ къ себи дође, осети да му в тело одъ овогъ горкогъ судбе удара сасвимъ ослабило, духъ му клонуо: „Изгублѣнъ! на веки самъ я беданъ изгублѣнъ.“

Пунъ тужны мыслій стаяо в онъ као укоченъ гледи на широко море, не зато, као да бы се надао галію своимъ очамъ угледати; него што одъ тешке туге свое ништа на свету мыслити, ништа радити ни в могао. Надежда в изгублѣна- све в пропало! Но глданъ желудкацъ опомене га, да покрай све нѣгове туге опетъ за вло бринути се валя. Зато онъ себи дивляка натресе и свой желудкацъ съ нѣима напуни, благодарѣћи Богу за ово лепо добротворство. Садъ онъ тек угледа; да ни в са свимъ пропао. Мысао на свето неко и найстаріе существо човеку в сасвимъ урофена; али ахъ! на жалость у ово наше време искушавамо, да незалаяство и на зло употреблѣна

слобода ово спасително за човека чувство почесто изъ срдца изкоренява, или у само суевѣрїе прелази. Но кадъ већъ человекъ къ себи дође, одма се у нѣму вера и мысао у Бога рађа! Ово в и нашъ стра- далацъ осећго, кои в на остро у стра- млѣнъ и свакой опасности подложанъ опетъ благодать и доброту свемилости- вогъ свогъ творца искусіо. Онъ в нѣга пре у виду строгогъ существа предста- вляо, ков в одъ людій сасвимъ удалѣно было, но текъ садъ видіо в онъ, да в Богъ међу свимъ людима, и да сва нѣгова дѣла види и мотри!

Овако в у надежди данъ по данъ нашъ бедный страдалацъ животаріо. Онъ се помало коренѣмъ, дивлякама, и пужевима раіо; кадъ в тако срећанъ быо, да в кою птицу или козу добыо, то в онда свечано славіо! Ни в кадъ имао онъ пробирати, в ли вкусно или не, него само толико да има, како бы свой желу- дацъ напунити могао. Одъ гранчица са- градіо в онъ себи колебу на берегу мора, одъ кудъ в изгледъ управо на море имао.

Данъ по данъ пролазіо в и већъ се двадесетъ и четири дана навршило, одъ како онъ на острову обитаваше. Стовни предъ своіомъ колебомъ баци онъ по- гледъ на дальне море. Садъ му се учини, као да в на еданпутъ предметъ скоро не- вифеный угледао. Заиста ово ни в обсена была: предметъ овай мало по мало нѣму се приближаваше, и већъ сумнати ни в могао да ово галія ни в. — Крвь му садъ живлѣ у жилама тећи, срце яче ку- цати поче. Овако в онъ читавъ сатъ из- међу живота и смрти, између надежде и очаянія очи свое на желный предметъ укочіо. „О! да ме Богъ милостивый хоће садъ само овога зла избавити“ помысли у себи, и колико годъ може повиче изъ гласа: „Хурра! Хурра! Овамо браво! по- моћь!... помоћь за ние живого Бога! — — Али ахъ! немощный нѣговъ гласъ ни в до галіе стићи могао, нити су

знакъ нѣговъ матрози угледати могли. Галия се већъ къ сѣверу обраћати поче. Несрећный Лордъ садъ на колена падне и одъ срца се Богу своѣмъ помоли. Богъ в сердечну молитву нѣгову услушао, и — галия се управо къ острову обрати. Тко бы садъ могао описати радость нѣгову? Али та ко в човекъ овога света, часъ му горка туга срце нѣгово мори, а часъ опетъ у najveћимъ милинама душа му плива. Нашемъ страдалцу садъ отечество, родъ, огаць и майка, сродници и прятельи падоше на память, и пре него што в знао хоће ли спасеніе свое у галии наћи, већъ му в на умъ пало, како ће се у наручя отца своѣго радостно бацити; како ће ожалосѣну свою майку тѣшити, и већъ в себе као найсрећнигъ страдалца, кои в много беде и неволѣ претрпіо, сматрао. Дошло в већъ време избавленія и онъ в певаюћи летіо съ брега доле. Садъ га гласно Хурра! Хурра! поздравил. Онъ в быо избавлѣнъ, дошао в опетъ међу люде, и то међу своѣхъ пређашнѣхъ другове: вртъ ово в нѣгова галия была, нѣгови другови, кои желећи видити, да ли се онъ іоштъ у животу налази, дођу ближе и угледаю га. — „Воде! Воде!“ была в прва речъ нѣгова. — Садъ се текъ онъ опоминяо своѣго бедногъ станя. Тако се осушио, да в као сама смръть изгледао. Но мало, по мало онъ се опоравіо вкуснымъ влима, животворнымъ пиѣемъ и содружествынымъ животомъ, пакъ в тако онъ помало свою пређашню крепость и снагу задобіо. — Кадъ су већъ наши путницы Енглеску очима угледали и нашъ страдалецъ ногомъ на свою отечествену землю ступіо, ништа му одъ пређашности заостало не в, до едногъ спомена и необычногъ гладовања.

Нашъ Лордъ, кои в толике беде и неволѣ у животу своѣмъ претрпіо, и данъ данашный, као Капетанъ вдне Енглеске галие живи, и љу своѣмъ животу више в

оваковы страданія претрпіо. Говори се, да в некомъ Енглескомъ книгопродавцу обѣћао, да ће догађав целогъ живота своѣго свегу посредствомъ штампе обзнанити

(Spiegel.)

АБДУЛОВА СРЕЋА.

Морална приповѣдка изъ дѣла Соаве.

Прве две битке испадну сретно за нѣга. Узбіо непрятеля толико, да се в морао съ великимъ бегствомъ чакъ до Туркестана потегнути. Име Абдуль буде разглашено по цѣломъ царству. За ове на полю Марсовомъ добіене битке быяше онъ у звѣзде кованъ, у пѣсмама подизанъ и фалѣнъ. Великій Султанъ дао в већъ припрявляти, што се найболѣ могло, како ће га славомъ и честью исподъ побѣдоносны вѣнца у престолный градъ примити. Међутымъ упути се онъ дрзновено у унутрашнѣ предѣле Персіе, и падне у мрежу свога непрятеля, одкуда немогаше другоачіе избави ти се, ванъ са знатнымъ губиткомъ свое войске. Нѣгова судбина промѣли се у трену. Славе и естане позалне пѣсме заніеме, и прегворе се у стыдъ и срамоту; а у мѣсто побѣдоносногъ вѣнца очекываше нѣга златный ланаць, о кои бы обѣщень быти морао.

Прстенъ, кои в у за се носіо, избави га одъ видиме погибели. Онъ побегне, и пошто сву скоро Индію страомъ праћенъ превзди, стани се напоследакъ у граду Голкондін.

Овде владаше вдна млада княгиня, кое в лѣпота по цѣлой Азії, као неко чудовшите разглашена была. Абдуль како но види првый путъ остане вѣномъ лѣпотомъ очаранъ, оспѣваюћи таки у своѣмъ срцу прама нѣой живу искру любви. Одъ тога часа стараше се онъ свойски, да іоима како представлѣвъ буде; и љан стаимао в ту срѣћу. Величество, коимъ онъ нѣой предстане, благопристойность, коіомъ се отличоваше, модерный

начинъ комплименти, коє чиняше мудри разговори, и впечатлѣна приповѣданя, кудь є ходіо и бродіо, обратє къ нѣму и очни сердце лѣше Селиме (ово быяше име нѣно.) Млада княгиня држала се є за сретну, кадъ бы съ Абдуломъ кои часаць у друштву провела. Абдуль буде понуѣнъ да се у граду Голконодіи неко време задржи; а то є онъ єдва дочекао. Ради нѣга обдржаванє су быле свакій данъ светковине: лови, утрке, игре и остала народня увеселєнїя. Свакоме живу падне оубъ у очи своима са срмомъ и златомъ извеженымъ хальинама, драгоцѣнымъ прстенѣмъи богатоодѣвенымъ своимъ пратиоцима коє даваше све то вєхїй знакъ нѣгова неизцрпимогъ блага.

Селима мало по мало преда нѣму найвєше свое повѣренїє. Гинући за нѣмъ изъ любви, конечно одважи се, да се шнѣнимъ и на вѣки свеже. Єдногъ рѣчи обадвоє быяху задовольни и утѣшени, а навластито, Абдуль, што є нашо среѣу, за коїомъ вєшь одавна ходіо. Бєтъ, аль злоба завидльивы дворяна, кои єдногъ туѣина слижити и двориги мораю, тиняла є као оганъ живый. Они су тако знали нѣга облагати и оцрнити кодъ кральице, да она ирощѣу распалѣна съ мѣста изда заповѣдь: да се Абдуль има погубити. Чудотворный — нѣговъ прстенъ, кои га и досадъ одъ бѣде ослобоѣивао, ослободи га и оваїй путь одъ смрти.

Пунъ бда као змїя, побѣгне кукаваць одавде, тугуюћи и кукаюћи, што га нѣгове надежде изневѣрише, да и сама давнашня жєля напрасно му испадє, кадъ мысляше, да є праву среѣу вєшь обѣручке уватио. Зловолянтъ овако обиѣє цѣлу Азію, и не наѣє за себе нигди пристаништа. Малодушїє, неспокойство, были су по свуда нѣгови пратиоцы. На конаць рѣши се поћи у Хину. Овде колебаюћи се своимъ невольнымъ мыслима занѣє тамо овамо по баштинама. *) Са єдне стране

*) то, што землѣ:

причув се нѣму као неко светчано веселѣ. Изъ любопитства упути се онъ къ сєлу и кадъ доѣє къ истой кући, предъ коїомъ се то веселѣ свршаваше, има] шта и видети. Чопоръ сєляна, међу коима понайвыше млади момцы и дѣвойке, коло увативше, узъ дїпле играю, и пѣваю. Чудєћи се онъ овако невинойшали, приступи къ єдногъ сѣдоглавомъ старцу — кои изъ прикрайка на столчїху сѣдєи, позорльиво вѣжбаше, како му се несташный помладакъ мило забавля и весели, рекао би да су сви дѣца єдногъ отца — и упыта га; Зашто є ова младежь данасъ овако; превесєла?

„То ни є ништа превєћъ“ одговори стараць „Мы овако увѣкъ чинимо у данє миру и починку посвєћєне. Пошто одамо Богу божїє, проводимо мы у подобномъ весєлю све часє, коє намъ изванъ наше дужности заостаю.“

„Вы Богмє добро уживатє“ рекнє Абдуль „плодове тєшки трудова ваши, и несретногъ вамъ живота?“

„Стараць се на ове рѣчи осмѣнє и рекнє: Боже намъ не дай несрєћнїєга, а мы смо съ овымъ задовольни. Я прєведо фала Богу 70 година у истомъ животу, и не наѣо га несрєћна; незнамъ дакле у чему га вы такова налазите? — Да, да, садъ се сѣхамъ: вама богатыма невиди се ондє среѣа, ни правый животъ, гди се злато и драго каменъ у очима не блиста! Вѣруйтє ми непознатый прїятєлю! тако исто не допада се нами сєлянномъ кадъ доѣємо у ваше градове, и палатє: єрь у нѣима друго нити чувмо нити видимо, ванъ немиръ, кавгє, ненависти и некаквє раздоре, за коє васъ имамо выше сожаловати, него што бы васъ, за неизцрпимо ваше благо иенавидили. Рекао бы човекъ, да миръ и ни є за васъ створєнъ. зашто васъ свакій данъ єду и гризу много мысли, брїгє, лакомства и гїздости; а гди ни є мира ни покоя.

ту ти нема задовољства ни среће. Видите ми ни смо тако богати као ви. Кодъ насъ чув се манѣ за сребро и злато, али насъ опетъ доволно ране и садржаваю наша стада и земљѣ съ онаковимъ производимъ, које ви одъ насъ за злато и сребро купуєте.

(продуженіе слѣдує)

ПРЕГЛЕДЪ ЛИТЕРАТУРЕ

а., Свеславенске.

Ово намъ дана дође изъ Лайпцига жельно очекивана књига подъ именовъ: *Jahrbücher für slawische Literatur, Kunst und Wissenschaft. Redacteur: I. P. Jordan, öffentlicher Lehrer der slawischen Sprache und Literatur an der Universitaet Leipzig. Erster Jahrgang 1843 Erstes Heft.* (са образомъ Дра Людевита Гаја.) Цена књиге: 1 фр. сребра. — Ово списавіе, које свакогъ другогъ месеца (дакле на годину шесть) излази, не само да е очекивано нашемъ одговорило, него е своимъ важнымъ, своимъ ученымъ и Славенства тичунитъ се предметима тако насъ изненадно обрадовало, да мы не можемо пропустити, да га као едно одъ најважнихъ списанія нашемъ почитаемомъ публикумъ съ радосћу не објавимо и не препоручимо, у надежди, да ће свакој онај нашъ књижевникъ, кои стаи садашнѣ славенске литературе жели познати, похитити, да исто дѣло себи прибави, у толико више, што намъ оно, осимъ књижевныи предмета, и отношенія Славена къ Немцима вообще, и Србама къ Маѣарима предъ очи ставля. — А да се наши књижевници о истиви наши речи увере, овде ћемо имъ неколико чланака споменути, кои ће се, (као што Г. аукторъ обећава) у будућимъ частицама штампати. *Die Eroberungen des Germanenthums auf slawischem Boden. — Deutschlands Befürchtungen vor dem Panlawismus. — Die naechste Zukunft der Slaven in der Türkei. — Die ungarischen Slaven in ihrer Stellung zu den Magyaren. — Das Illyrenthum. — Kroatiens, Slavoniens Trennung von Ungarn. — Finnland russisch oder schwedisch? u. s. w. u. s. w.* — Ово као и само мого: „Verstaendigung! Ver-söhnung! Vereinigung!“ мислимъ, да доста за видность књиге смътує.

Н.

б., руске.

У Лайпцигу излази дѣло подъ насловомъ: *Die schönwissenschaftliche Literatur der Russen*

Изборъ изъ дѣла најзнатнихъ руски стихотвораца и прозаика, стариєгъ и новиєгъ времена, на немачкый языкъ преведенъ, и съ историчко-критичкимъ прегледомъ, биографичнымъ примѣчаніяма умноженъ одъ Ц. Вилх. Волѣсон а. Ово ће дѣло мнѣніє Немаца о руской белетристички знатно променити, и заслужує да се не само свде, него и по свимъ славенскимъ земляма разпросгре. Одъ прве свезке, коя ће у себи стихове садржавати, имамо прво раздѣленіє одъ 13 табака; ако е нужно да по овомъ наше мнѣніє, пре негъ што књига изиђе, кажемо, то јоштъ садъ напредъ можемо свакогъ уверити, да е дѣло савеликимъ трудомъ израђено, кои збогъ тега, што се руска списанія у Немачкой не могу добыти, заоста сваку признателность заслужує.

(*Jahrbücher.*)

в., польске.

Kurs drugoletni (1841-1842) Literatury slawiańskiej wukładanej w Kollegium Francuzkiém przez Adama Miszkiewicza * (Друголѣтний течай славенске литературе, предаване у колегиуму французскомъ одъ Ад. Мицкѣвнића.) Паризъ 1842 XII у 276 стр. 8.

Садашня польска литература има два елемента, кои еданъ одъ другогъ далеко стов, еданъ у отечеству а другій изванъ нѣга. О овомъ само површио Мицкѣвнићъ говори; овај му се пакъ као најважнихъ чини, кои ће за будућность рѣшителанъ бити. По самой ствари сасвимъ е политичанъ обадва стихотворна училишта: литванско и украинско рукую се, идеја панславизма мало по

*) Едно што е ова књига у нашимъ Листовима већъ објављена и важность нѣна казана, а друго што намъ наши Листови не допуштаю обширно о поединимъ предметима у смотреињу предности говорити: задовољавано се овде Г. I. П. Јордана навести, кои изводъ изъ горепоменуते књиге съ овимъ речма заключує: Ово е у краткимъ чертама описанъ садржай књиге, кою свакој мора читати, кои оне коиъ нибудъ начиномъ да има право на знаиѣ славенскогъ народногъ духа, и нѣговогъ развѣтка. — Мицкѣвнићъ мора сва обузети и најманя наше народности отношенія према духу човечества, духу времена и вечности у својој души изображена имајући, путове намъ казати, съ кои смо дошли, и путове назначити, по коима треба да идемо. И збогъ тога е нѣгова књига одъ неизкзанев редности засадашность и пресудителна тежина за будућность на мери (вѣсима) Славенства.

Н.

мало распростире се по' своѣмъ списательскомъ кругу. (Предаванѣ (прелекція) XXII.) Последнѣ, тридесетъ треће (!) предаванѣ у целомъ дѣлу одъ своіу други найвеѣма занима; овде списатель свој главна мѣнѣя о характеру и будѣности славенски поглавити народа казуе. Онъ вели, да у Русіи јошть основи преѣшаны векова владаю, матеріализамъ и тежни Владѣнія, све силе надвладати, да бы и къ овой мети подило. Чеси су свое пославство међ Славенима признали; они треба да први бой на полю квинжества започну. Идеа Польске вѣсть идеа, коя е споена у едномъ едномъ човеку, кога народъ очекива. На овай су начинъ само два права славенска колена у коло политике позвана — Русія наша е у Наполеону ячегъ противника; но онъ е не може савити. Польска, коя не признае оне основе (принципа), коє философія съвера учи, нада се, да ће у средини своіой некогъ Мужа пробудити, коя ће на велика пытава Славенства одговорити; то су нѣни стихотворци и найвеѣни мужеви јошть пре предсказали.

(Jahrbücher.)

В Ъ С Т И.

Пешта. Време после тѣе кише опетъ намъ се лепо указуе. — Мостъ ће се између Пеште и Будима скорымъ метнути. — Будућегъ вторника (на наше Сретение) еданъ ће паровозъ горе къ Бечу ићи.

(Пешта) 22 текућ. месеца после подне у 1 сатъ дете едно одъ 10 год. играло се кодъ грчке цркве при дунаву, и падне случайно у дубљинну воде, вода е на овомъ месту брза, зато и дете тешко бы се спасло, да ни е прошао овуда еданъ младъ човекъ и избавио га. Онъ свой ортачъ одма доле баца, шеширъ скине и скочи у воду. Дете е веѣтъ тонуло и само се јошть мало глави видла. Али овай младъ човекъ не гледећи на предстојећу опасностъ, счепи дете и изнесе га на полъ. Лепо е знати име овогъ благородногъ мужв, онъ се зове — Карлъ Вурмъ.

ПУТЬ ПО СВЕТУ.

(Анекдота изъ французске Революціе) У Оно бурно доба кадъ су Јакобинери у Французской беснили, пошлѣ некій младъ трговацъ писмо на Фуквера великогъ судца слѣдуюћегъ

сadržая: „Вы сте могъ найболѣгъ пріятеля погубилъ, кон е мое найвеѣе добро овога света быо. И у себи только безчовечности немамъ, да самъ свой животъ прекратимъ и да самоубица поставимъ, него Васъ молимъ, да ме што скоріе овогъ бедногъ живота опростите. Волею умрети, него такоу безчовечность своима очима гледати!“ Ове безчовечне речи Фукверъ у присутствіи многъ свои пріятели прочита, и на краю исте цедулѣ напише: „Нека буде по волю твоіой.“ Слѣдуюћегъ дана быо е истый трговацъ погубльнъ.

ХОДЪ ПОВАЦА НА БЕЧКОЙ БЕРЗИ.

6 Фѣвр. 1843		Сребро	
Метал.	са 5 ⁰ / ₀	на сто	100 ³ / ₄
„	„ 4 ¹ / ₀	„	101
„	„ 3 ⁰ / ₀	„	77 ¹ / ₂
Займъ одъ т. 1839	„	„	284
„ „ „ „	„	„	718
Банкакціе комодъ	„	„	1624
Бетерхазинъ Лосъ	„	„	51 ¹ / ₂
Царски дукати	„	„	102

Ценаране : 9. Ян. на Пешт. пияци
Пешт. меровъ, грош. б. вр.

	найб.	сред.	лош.
Чисто жито	150	140	135
Наполица	115	110	—
Ражъ	100	96	92
Ечмъ	82	80	—
Зобъ	68	65	60
Кукурузъ	94	90	84

Станъ дунава 30. Януар.

12'. 6". 0". (надъ о.)

2.) О Г Л А С И Т Е Л Ъ.

Херманъ Енглендеръ препоручуе свою у великомъ ново отворену трговину.

(У Бургмановой кући на новомъ торжишту.)

Гди се знатно количество свакояки свилены марама, пруслука, хальина, помодны и лени, пантльика, ибришима, мула, памука, сваке струке конаца, Tull-Anglais еспапа, и други памучны производа по найприличнию цену у великомъ избору у свако, а особито у вашарско доба добыти може.

У Пешти месеца Фебр. 1843.

Издаватель Димитрій Јовановић. (Bastei Gasse Nr. 319)

У ПЕШТИ словима Баймеловић.